

Kis Pál István
In Baccho et Venere

Versek a borok szerelméről
és a szerelmek boráról

Kis Pál István

In Baccho et Venere

Kis Pál István
In Baccho et Venere

Versek a borok szerelméről
és a szerelmek boráról

ISBN: 963 9556 22 X

Babits Kiadó
Felelős vezető: Fejős Károly

Grafika:
Szatmári Juhos László

Nyomdai előkészítés: Schöck Bt.

Nyomtatás és kötés: Szekszárdi Nyomda
Felelős vezető: Vadász József

Isten, bor, szerelem

Hajdan a görögök fohászkodtak az istenekhez, beszélgettek a borral, meséltek a szerelemről. Társaik az istenek, barátjuk a bor, mindennapi kenyerük a szerelem.

Hétköznapi életük lehetett áttekinthetetlen és zűrzavaros. Bűneikért megbüntették őket az istenek, elverte szőlőjüket a jég, boruk az amforákban ecetté savanyodott, gúnyosan kacagva faképnél hagyta őket hűtlen kedvesük.

De az élet: szépen zengő harmónia, átlátható rend.

Az Olümposz urai olykor mosolyognak, máskor vilálmokkal sújt a tekintetük: édes álommá szelídül bennünk, máskor disznóvá aljasít a mértéktelenül védelt krétai óbor; oltárt épít bennünk a szerelmi mámor, máskor megcsal megcsalt szeretőnk - élünk. De az istenek tenyerében él minden görög: gondjuk-bánatuk föloldódik a borban, bársonyos örömmé simítja vágyaikat a szerelem.

Az emberek úgy élnek, mint az istenek. Az istenek úgy élnek, mint az emberek. Görög költők szava őrzi e boldog kor emlékét.

Két és félezer évvel később szőlőtőkékkel borított dombok tövében, a görög kor harmóniájától megigézve, kedvese kezét szorítva, szekszárdi vörösbort kortyolgatva Kis Pál István egy elsüllyedt világról álmodik.

Vagy talán abban él?

Istenhez fohászkodik, Istenbe kapaszkodik: menekül a bizonyosságba.

Mondd, hát mit kell tennem,

Hogy bízz a hűségemben?

Beszélget a borral: a mindenség titkait kutatja.

Kőnyoszolyám ma e borral az oltár!

... fájjon a holnap akár, ha

fű lehetek, hol a csend nő.

Mesél a szerelemről: álom a valóság, valóság az álom.

Tükröd a szemem, nézz bele, kérlek,

- gyűrűket vetnek benne az évek -

lásd meg amit lát, ha szemedbe néz!

Kis Pál István tudja: elpergett két és félezer év, mint Atlantisz, örökre elsüllyedt a boldog görög világ. A szekszárdi Bakta-hegy sem a régi már: ahol száz éve még szőlőt termett a föld, bort érlelt a pince, ma ormótlan lakóházak meredeznek. Költő: fohászkodik, beszélget, mesél - szavakból teremti élhető világot maga köré: *hétköznapot zengek versbe ünnepemért.*

Ünnep az ima. Ünnep egy pohár óbor. Ünnep a szerelem. Ünnep a pillanat, amikor átéljük: milyen parányi, milyen törékeny, mennyire mulandó az emberi lét.

Boros pohárban, a bor fölött kóvályog egy eltévedt katicabogár. Szárnyaival csapkod, próbál menekülni - nem tudja, mi vár rá: ... *préda e pici lét / alatt a puha mély türelmesen várja.* A költő kezében a borospohár, a pohárban a katicabogár. Sorsuk közös: elrepülni kevés, hullni sok a szárnya - a költőnek éppúgy, mint a katicabogárnak.

De a szőlőtőkékkel borított dombok tövében, a görög kor harmóniájától megigézve, kedvese kezét szorítva, szekszárdi vörösbort kortyolgatva Kis Pál István azt is tudja: röpülésünk, hullásunk, rövidre szabott emberi létünk csodája az ima, a bor, a szerelem.

Kis Pál István álmodik a csodáról. Szavakból épít templomot: Istenhez fohászkodik. Óbort kortyolgat: beszélget a borral. Magához öleli szerelmes asszonyát: mesél a szerelemről.

Teremtett világába vendégeket vár.

Szigethy Gábor

Ars poetica helyett

Költő vagyok, ki dalban élek,
rám les a csend, tudva, hogy meghalok...
de értelmet adhat e rusnya végnek,
(ha) bóborszárnyon a mámorégbe
szállnak velem a bordalok.

Szőlőhegyi kitharafutamok

Az alkony

Tálnyosolyákon
fűszeres falatkák
incselkedő ízzé
olvadnak az ingyen,
óbor s az alkony
bíborbaldachinját
szellőzködő illat
fodrozza szelíden.
Rebben a pilla,
mintha pille lenne,
égi fénybibéken
lobban el a szárnya,
parázsló vágyam
úgy ringat ma este,
mintha puha ölen
kedvesével hálna!

A bőség

Ha zeng a sípszó,
társat lel a kedvem,
völgyükkel igézve
táruznak a dombok,
lopómmal nektárt
úgy kell eregetnem,
mintha Danaosznak
telnének a hordók.
Bogyónként szőlőt
lombok alól szedek,
fügét kínál kedvem
mézes datolyához,
s almákért nyúlnak
reménnyel a kezek,
látva, hogy a bőség
örvendezve áldoz!

Vigasz

Mit rejt e némán
repedező kéreg,
mit üzen a lőréti
lötyögető pohár?
Ki a magányból
önmagára réved,
okkal hiszi végül,
képzelete is kopár.
Töltök barátom
mulatságra óbort,
kenyeret is szelek,
pecsenyét a tálra,
foszlós kaláccsal
tetézem, ha jó volt,
feledésnek ennyi
elég is lesz mára!

Az asztal

Ha vár az asztal,
kerítője kéjnek,
étkeivel vágyat
ébresztő hetéra,
ártatlan s szelíd
zöldségkörítések
derítenek kedvet
sültekre s a borra.
Kacér, ki éppen
neked őrzi titkát,
rabul ejt a rétes,
túróval, kaporral.
Leplesznéd talán,
de ha íze kéjes,
hírét szertezengi
ajkadról a bordal.

Kacsa-sülthöz

Fűszeres szellőt
dajkálgat a liget,
narancs illatával
ékesítve lombot,
miközben borral
kokettál a krokett,
kacsa-sülthöz illő
hálaimát mondok.
Köszönöm Liber,
étvággyal a sültet,
jó borral a nektárt,
estém üde kincsét,
s azt, ha az asztal
cimborákhoz ültet,
s velük tárod sarkig
szentélyed, a pincét.

A nyár

A méla csendbe
ringatva a napot,
kalácsot prédáló
céda e léha nyár,
s amit kalászm
kötőjére hagyott,
út porába szórja;
rajongja gerlepár.
Bárha a nincsnél
alig adhat többet,
lábunk elé szórja
pazarló semmijét,
parányi kegy, mit
ujja közt leperget,
mégis arra vágyik
bennünk a gerlelét.

A kedveshez

Lennék az álmod
dajkalelkű estje,
fényét párnáidra
édesgető hajnal,
s az, ki szívének
dobogást keresve,
csendjébe ölelne
álomra font karral,
lennék, ki reggel
becézné a pillád,
madarak szavával
dalom ébredeznéd,
s volnék a szemed,
mielőtt kinyitnád,
pilládra ült álmod
s titkod őre lennék.

A reggeli

Harmatos zölddel
csillanó köpenyét
lombok alá ringja
hűsével a reggel,
s míg terült asztal
tetéz mézes álmot,
kényeztet a szellő
nektárfűszerekkel,
tojást meg sonkát
kínál kenyerekre,
sajtot hozzá, vajat
s föllel habos tejet,
desszertnek almát,
hajnalpírba rejtve,
mikor érte nyúlok,
szeme visszanevet...

Rigódal

Amíg füledbe
rigót énekelek,
szelíd dalaimért
jutalom az éden,
kertedben almát
kutatnak a kezek,
válaszul e bűnhöz
légy a büntetésem.
Azért becézlek
harmat illatával,
álmot bontogató
sziromérzetekkel,
tudom, ha rigónk
búcsút int dalának,
elrabol majd tőlem
zálognak a reggel...

A csendről

Égtaván a csend
dajkaszó a dalnak,
csillagragyogásba
ölel minden álmot,
rejtse bár tükrét,
titkát felleg alól
kilesem, és benne
Hold-hajóra szálllok,
s vitorlát bontok,
szállongó ezüstöt,
szelíd bordalokkal
tromfolok a végre,
ha még sincs kinek
s miről énekelnem,
legyen édes dalom
csend a feledésre!

A hús

Diófám alá
szólított az árnyék,
asztalomon szőlő,
kovászalelt kenyér,
markomban pohár,
számotadó szándék,
hétköznapot zengek
versbe ünnepemért.
Mert hithez adja,
bármivel beérem,
bennem égi harang
porciózza csendjét,
míg nyerni méltó
jutalmát az érdem,
úgy kapja a sorsát,
benne kedve teljék.

A dalhoz

Előttem pohár,
köröttem a társak,
vígán koccintanak
bort az énekemre,
úgy ültek mellém,
tudták mire jöttek,
ezért hát dalokkal,
szolgálók is egyre.
Van köztük komor,
incselkedő, kedves,
csendesen kesergő,
s szeretőknek való.
Van ki, mint tréfát,
úgy várja e percet,
meglelve a kedvét,
vele derül, ha jó.

A CSODA

Levitaének-töredék
a bortereztés misztériumáról a galileai Kánából,

*(Töredék, melyben a közeledő
násznép dalát hallhatjuk)*

Zengjen Urához
a gazda imája,
jöjjön a hírre ma
mind, aki kész,
víg zene szól,
ha a bor tüze járja,
jöjjön a táncba,
ki arra merész.

...

Szálljon a sófár
hangja az égre,
hallja meg Ő, ki
a gazda reménye!

*(melyben a násznagy kedves
vendég érkezését jelzi)*

Hitvesi esküre
gyűlik a násznép,
itt sűrög, ott teszi,
tudja a dolgát,
dallal a ház küszöbén,
aki átlép,
körbetekintve
ma víg lakomát lát.

Hírnök a szó,
kopogásra kiáltó,
hangja reméli
a gazda figyelmét,
mert ma e hírre
a kedve kivált jó:
Mária jön,
s neki kedves e vendég!

*(az örömapák
fogadják a vendéget)*

Szívvel örül,
ki Urát veled áldja!
Szolga siess!
Ide hozz puha párnát!
Itt van a hely,
neked őrzi a hála,
s itt van a tál,
ami csak tereád vár.

Házad e ház,
vele népe a néped,
légy Te az Úr szava
ünnepeinkre,
hozd a Fiát,
aki érzi, ha félted,
hozd, hogy e nászt
vigalomra derítse...

(a nász nép dala folytatódik)

Zenghet Urához
a gazda imája,
szállhat a por,
ha a lépte az út,
míg a fohásza
az égnek a hála;
jajt ne apadjon
aszállyal a kút.

...

Tülke, a sófár,
úgy üzen érte,
hallja meg azt,
ki a gazda reménye!

*(Mária Jézus hollétét
magyarázza)*

Jézus az Atyja
égi nyomán jár,
lábba a porban,
arccal az égben.
Anyja, ha féltő,
ő, a homokvár,
el fog a porral
omlani szépen.

Hívta a vízzel,
várta a Jordán,
néki ma János,
jellel az arcán,

tartja keresztjét,
míg lemerülve,
szánja a testét
váltani bűnre.

Vízre hol ember
hagyta a vesztét,
ott veszi fel hát
Atyja keresztjét,
mert, ha sebével
jajt szül a vétek,
fájva kegyelmet
nyer tövisének...

Addig e napra
mind, aki hálás,
kérje türelmét,
eljön az áldás!

...

Végre a szóból
jusson a nászra:
Hol van az ifjú,
s hol van a párja?

*(az örömszülők bemutatják
Máriának az ifjú párt)*

Íme a lány,
a parányi fióka,
tolla feledteti
szárnya pihéit,

fészke, ha volt is
a régi diófa,
máshova rejti ma
násza csibéit.

És a fiú,
ki a lány deli párja,
arca a hajdani
kerti fakardos,
ám de acélos
inakkal a vállá,
harcos erővel
a teste ma izmos.

Csókra becézi
ajakkal aráját,
vággyal ölelgeti
félve, szeretve,
égszeme kékje
a végzetten átlát,
s már a jövőbe
vezérli szerelme.

*(az ifjú pár
beszélgetni invitálja Máriát)*

Hívtuk örömmre
szánva a jöttét,
éhhel a szót, ha
enyhe a szívnek,

légy Te a jónak,
légy a követség,
hogyha Fiadról
szólnak a hírek.

Oltani szomjat
ülj ide mellénk,
hírre a szívünk,
látod, a vendég,
szóval a szót új
szóra terelnénk,
míg a szavakkal
mézes az emlék.

*(a násznagy
magyarázza a félrevonulást)*

Üdvös igének
a csendje a forrás,
tiszt a kehely,
hova csorran a hír,
Mária tudja,
ha szól is a tolmács,
Ő csak a toll,
s nem a kéz, aki ír.

...

Ám, ha kenyérből
hullnak a morzsák,
mint a galambok
az égbe rajongják.

*(a násznép
önfeledten mulat)*

Nyugszik a nap,
takarója a felhő,
mégse csitul
mulatozni a násznép,
múlhat a nap,
ha a sorban az első,
s hat követővel egész
az a nászhét.

...

Minthogy e hittel
boldog a holnap,
mást vele éneke
mégse dalolhat!

Tulkot öletve
ma ősi szokást tart,
áldoz a mennynek
a hentes a vérrel,
új pecsenyét süt
a régi parázs majd,
s nászra a bort viszi
vággyal az étel.

...

Éjbe, ha nap hull,
keltse a hajnal,
újrafoganjon
a dal diadallal.

*(a násznagy jelzi Jézus
és a tanítványok érkezését)*

Tárva a nagykapu,
jönnek a népek,
gyűlnek a dallal
a táncrakelendők,
nézd csak, az út
pora jelzi a léptet,
hozni a hírt szele
küldi a szellőt,

...
s híre e pornak,
lám, csak előjel,
Jézus, az Úr fia,
jön követőkkel...

Mária arca
e hírre találva,
édes öröme
deríti a percet,
fényt simogat
fia hajfonatába,
áldoz a kéz,
aki érte remeghet,

...
mert noha égre
szülte Urának,
földi reménye ma
érte a bánat.

*(Mária boldogan üdvözlí
egyszülött fiát)*

Boldog az anya,
ha látja a fiát,
megjöttél, s íme,
teljesebb az ünnep,
vártak az ifjak,
gazdalelkű atyák,
s lám, érted imát
nem hiába küldtek.

*(Jézus jó szívvel válaszol,
de elhárítaná a meghívást)*

Anyám a fohász
soha nincs hiába,
kivált, ha nem az
zengi, aki színlel,
Atyámnak szánva
zsoltárszó a hála,
s abban a nevem,
egy az örömhírrrel.

Vendégnek mégsem
tekinthetem magam,
jobb példát várnak,
mind e tanítványok,
s mondhat-e bűntől,
megváltónak szavam,
ha most a váagnak
ellent mégsem állok.

*(az ifjú pár szép szóval
kérleli Jézust)*

Tiszta az ünnep,
benne a násznép
áldoz Atyádnak
szép zeneszóval,
tisztá e vágy, ha
mennyei szándék
áldja a szót, mit
ajkon csók vall...

Borral a gazda
tölti a kelyhed,
tisztá öröm, bár
szülte verejték,
ünnepi áldást
vár, aki benned
hisz, s neki féltett
kincs e fizetség.

*(Mária szeretné
maradásra bírni fiát)*

Tested a Jordán
mosta a bűnnel,
bő folyamának
habja a piszka,
volt ez elég ok,
mégse merülj el,
túrta a szennyét
lelked, a tiszta?

*(Jézus feltárja Máriának
a vívódás okait)*

Ahogy e szóval
példámat idézted,
sommáját adtad,
mire jó a látszat,
megtéved mézes
hiteddel a képzet,
mihelyt e példán
igazolta vágyad.

Bizony, ha tűröm,
sorsom okát látva,
szeretni nem kell
szennyek léhaságát.
Keresni, az más,
annak más az ára,
mintha csak állod,
mintha sorsod állnád.

Útján a Mestert
követő tanítvány,
egyszerre ügyel
példára, a szóra,
kemény, ha bírál
Ő a bizonyítvány,
szavamnak állva
szembesít a próba.

(Jézus a tanítványokhoz fordul)

Pásztor igémért
társaimmá lévők,
nektek a példám
hitele szavamnak,
hallva a szívvel
maradásra kérőt,
példámnak állva,
menjek vagy maradjak?

*(András különbséget tesz János
és Jézus küldetése között)*

János keresztje
kötéssel az oldás,
aszkéta módján,
innen odébbállna,
mert úgy találná;
igéje s a mosdás
tisztátalan porral
vegyül itt a sárba.
Ha te vagy Jézus,
magad a Messiás,
aki majd megvált
bűneinktől minket,
hogyan lennél az, ha
riadtan félreállsz,
féltvén a pór nép
szennyétől az inged.

*(Simon és Natanáel
a maradás mellett érvel)*

Úgy szóltál, mintha
szózatunkra várnál,
s bennünk a holnap
több lenne a mánál,
bár nem a döntést,
tanúságunk kérted:
maradj, ha hívnak,
tedd a küldetésed.

...

Ha maradt kétely
mondja Natanáel!

(Natanáel)

De hisz azt Jézus,
maga mondaná el!

*(Jézus az invitálást
végül elfogadja)*

Áldást e nászra
Atyjától remélve,
vendéged lészen
hitével a pásztor,
míg jut, a társak,
gondot félretéve,
jó szívvel vesznek
maguknak a tálból.

Csak arra kérlek,
hogy a vacsorához
távol a zajtól
terítsetek nekünk.
Hallhassa igém,
aki azzal áldoz,
s megosztva imát,
fohászkodna velünk.

*(az örömapák versengve
kínálgatják a borukat)*

Gazdag a tál,
tele jó pecsenyével,
érte rajong,
s vele hál a kenyér is,
kéjli gyümölcs,
kit a nap heve érlel,
ám ez a bor,
ez a mindene mégis!

Hírli az illata,
jelt ad a fénye,
benne vöröslik
a bíboros alkony,
mámor üzen;
aki kész az ígére,
tölt, s aromát lel
az ihlet az ajkon.

Gazda, ki tölti
e bort poharadba,
évre az év,
s keze gondja a szőlő,
kérges a jó
kapanyéllel a marka,
s teste, ha izzad,
az enyhe a szellő.

Míg a tavasz
jeget olvad az árba,
gondol az új
venyigére, a rügyre,
nyárral az őszet lesi,
azt se hiába,
forran a mustja
a kádba kerülve.

Tél hava jön,
viszi pincemelegre,
fejtve a titka,
de rejtse az ászok,
dajka a donga,
ölén cseperedve
új csoda kél,
s vele hitre imátok.

(a táncosok a szerelemről énekelnek)

Csillagos égnek
a fátyla a felhő,
táncba lobogva
a fény a ruhája,
míg a zenére
teríti a szellő,
hullik a pírral
a lány mosolyára.

...

Új szerelemmel
várja a holnap,
boldog az éneke,
végre dalolhat!

...

Csillagos éggel
igéz szeme tükre,
s könnye remeg,
ha kibontja a fényét,
mintha e fény
maga volna a pille,
szállna, de hull,
menedéke a mélység.

...

Új szerelemmel
mit hoz a holnap,
tudja, ha éneke
érte dalolhat!

*(az örömapák elégedetten szólnak
az ünnep alakulásáról)*

Terjed a híre,
ha kedves a vendég,
s édes az ünnep,
amíg szavad állod,
úgy szövi dalba,
mesébe az emlék:
Lám csak, e város
ilyet sose látott!

Hogy bizonyulna
kevésnek a sátor?
Tágas a kert,
köves udvara széles.
El hogy is állna
ma szív a szavától?
Vágya e perc,
s jutalom, amit érez.

El ne eressze
a hentes a bárdot,
kukta ügyeljen
a jó ürösültre!
Pék, a kenyérnek
tartsd a lapátod,
süsse kemencéd
el sose húlve!

*(az ifjú pár rosszat sejtve
összesúg)*

Látom, apánknak
a szíve a kincstár,
nyíltkapu szárnya,
ha árad a vendég,
csak be ne csukja
lakattal a nincs már,
merthogy e véggel
a földbe tehetnénk.

*(az örömapák bizakodással
szólnak a fogadókészségükről)*

Fontol a bölcs,
aki tartva igényét,
míg lehet, áldoz,
a gondja a mérce.
Tudva, mit ő tud,
a mát sose félnéd,
s lenne bizálmad
a bélyeg a végre.

Jó gabonám van
a búzakenyérhez,
ott van az ólban
a rengeteg állat,
ám csemegézzem
a torkos, az étkes,
így legyen ünnep
e nap, s tele tálad.

*(az ifjú pár a bor
fogyatkozásáról)*

Jaj, nem az étek
a gond okozója,
az van elég, no de
baj van a borral!
Annyi a vendég,
mondja a szolga,
jobban apad leve
mintsem a bordal.

*(az örömapák a rossz hírre
intézkedéssel reagálnak)*

Lóra, szekérre
edénnyel a szolga,
érte, ha kell, nosza
menjen a hegyre,
s még mielőtt az
utolja kifogyna,
töltse meg újra,
de hozza sietve.

Ott, az a másik,
a szóra ugorjon,
mintha az élete
fogyna, szaladjék,
itt az edény, meg
a pénz, de ha mondom,
bármi az ár, tele
töltse a csapszék.

*(az ifjú pár persze
maga is intézkedik)*

Szólok a kétkezi
szolgaseregnek;
szűken a borral,
bőven a szóval,
s míg a zenével
a táncba sietnek,
meg ne pihenjen
a lábbal a jó dal.

*(Mária a segítség
reményében Jézushoz fordul)*

Büszke örömmel
nézem az arcod,
lám, a mosollyal
úgy vagy a béke,
szólni az égből
hallom a hangot;
szívvel a jónak
vagy menedéke.

Látod e népnek
drága az ünnep,
tisztá szemének
fénye a vendég,
úgy örülök, ha
értve beszéded,
társad a sok hű
földi növendék.

Hírrel a bajról
jöttem a szóval,
túl sok a vendég,
s elfogy a jó bor.
Elvan amíg dalt,
táncra valót hall,
mégis epés, míg
nem kap a jóból.

Félek, a sorsán
elszomorodva,
égve az arcon
pír a gyalázat,
bár vele hírét
sárba tiporja,
ajkon a szóval
szidja e házat.

*(Jézus kissé neheztelve
válaszol Máriának)*

No és, ha látom,
nincsen az hiába!
Nem a Te dolgod,
ne szólj bele asszony!
Látod, e gondnak
van még földi ára,
kell-e hát magam
szolgálatra adnom?

Majd ha a próba
meghaladta őket,
már csak a hit tud
győzni földi erőn,
Atyám kegyelmet
ád a veszendőnek,
akkor, majd akkor
jön el az én időm.

*(Mária hitre és buzgalomra
biztatja az ifjú párt)*

Higgyetek benne,
Ő, maga a remény,
veszni a gyengét
soha nem ereszti.
Kérjen majd bármit,
hallja meg a serény,
s tegye, ki gyorsan
meg tudja azt tenni!

*(a násznép a bor utáni
szomjúságáról énekel)*

Hallod-e gazda,
ha szomjas a vendég,
küldj neki bort,
s neki húzza a banda,
hozza, ha kell,
szaporán a cselédnép,
töltse sietve
ürült poharamba.

...

Borral az éjszaka
friss aromát kap,
rejtheti hajnala
rálel a másnap.

Jó ürühús
nemes íze a számban,
ott a kalács
mazsolája az ínyen,
keltve a borral
a hússre a vágyam,
oltsa e szomjat
a bájra szelíden.

...

Míg ez az éjszaka
mézes a borral,
szomjam a hajnala,
s ébred az óhaj.

*(az ifjú pár egyre
kétségbeesettebb)*

Körbe rohanta
szolga a várost,
éj fele múlt már,
zárva a csapszék,
így, hogy a borra
senki se vár most,
vassal a söntést
elreteszelték.

Hangja lehalkul,
s némul az ének,
vesztve türelmét
horgad a vendég,
hangja, ha érdes,
szól a cselédnek:
Várom a kancsót,
s inni szeretnék.

*(András szól
Jézus nevében)*

Üzent a Mester:
Közel már az idő!
Töltsetek minden
kővederbe vizet,
hozzá a kancsót
úgy hozzátok elő,
kínálni, ha bólint,
jusson mindenkinek

*(az örömapák kétsége
és reménye)*

Kínálni vizet,
cifra nyomorúság!
Elvisz a sírba
meglátod a szégyen!
Látva e véget,
arcom ég, s a bú rág!
Valahogy mégis
Ő segít majd, érzem.

*(Jézus az égi Atyához
fohászkodik)*

Atyám, most téged
keresnek a szavak,
tervemhez kérek
jóváhagyó jelet.
Okát is mondom,
ha megszólítalak:
Segíts, hogy méltó
eszközöddé legyek!

Mint hegyi patak
tavaszok vizével,
duzzadjam tőkék
rügyére a nedvet,
harmat hol fürtöt
lombok ölén érlel,
mint nyári záport,
áldjanak a kertek!

S míg ember ültet
eredjek gyökeret,
sirassak metszést,
én, a sebe könnye,
lombokkal árnya
feje fölött legyek,
s megfáradt testén
szellőn szálló inge.

Legyek a süret
hűséges pásztora,
ha forr, a muston
méz, az édes illat,
hogy bort a vízből
teremtsen a csoda,
engedd, hogy égi
hatalmaddal bírjak.

Ember, ki tudja,
s műveli e csodát,
egy évben egyszer
lehet úr az időn,
hogy arra hittel
felvértezzé magát,
kell most a példa,
s karoddal az erőm.

*(Simon a násznagynak
tölt először)*

Intett a gazda,
bólintott a Mester,
legyen az első
pohárral a tiéd,
ha víz, csak köpd ki,
ne szólj tisztelettel,
ha bor, hát vedd el,
s zengd a dicséretét.

*(a násznagy elismeréssel
szól a felkínált borról)*

Számos a hely,
hova hívtak a torba,
így a szokást
ugye jól kifigyeltem,
gazda borát
bizony úgy veszi sorra,
jót ad előbb,
hogya a hír vele keljen.

Majd, ha az éjben
a dalnak eresztve,
mámor ölébe
merült az a jámbor,
szép aromákra,
ha vaksi a nyelve,
tölt neki bátran
a gyenge borából.

Itt ez a bor,
nem a lőre, a gyenge,
ízzel a nyelvre
a mennyet idézi,
áldva a kéz,
ki becézte, nevelte,
és e csodával
a tort betetézi.

*(az ifjú pár a veszély
elmúlásának okáról)*

Láttuk az ünnep
végveszedelmét,
mint a vihar jött,
s dúlta hitünket,
féltük, a jéggel
kedve ne teljék,
azzal a jó mind
kárba merülhet.

Félve, de hittel
élhet a gyenge,
van foganatja
a földi imának,
míg az Urában
él a kegyelme,
lám, fia így tud
tenni csodákat.

*(az örömszülők a bort
kínálva szólnak)*

Már ha a borral
telt az a kancsó,
hogy ne mulatna
zenével a vendég,
tóosztja pohárnak
akár a parancsszó,
kell az a bor, hogy
a nyelve peregjék.

Itt van az áldás
még a poháron,
s tartja a hittel
a menny akarása.
Lám csak az Úr,
ahogy adta ajánlom,
lesz az a mennynek
a földi lakása.

Látva a földön
az égi hatalmat,
láttad e borral
jönni az áldást?
Végre jutalmat
ér bizodalmaid,
idd, s a jelében
az égi ígét lásd.

Lám idehoztad
örülni a kedved,
tartsa meg ezzel
az ünnepi asztal,
töltve a bort sose
kéne feledned;
azzal az Úr kegye
égbe magasztal.

*(András a tanítványok
tanulságát összegzi)*

Értettük Uram,
láttuk égi jeled,
fiaddal küldted,
aki földi ember.
Láttuk, ha kéri,
Ő az égi kezed,
azzal fog minket
megváltani egyszer.

És azt is láttuk,
hirdesse akárki,
hite, ha gyenge,
várhatja a csodát,
szőlőt ha művel,
jót kell érte állni,
hol nincs az Isten,
üdvöt a bor nem ad!

Eztán, ha gazda
kínálja a korsót,
tóosztunk a borra
lesz a jel, a karát,
látjuk, hogy hitét
rejtik-e a hordók,
tudjuk majd, érte
érdemelt-e csodát?

(a násznép önfeledten
mulat tovább)

Gazdag az asztal,
a jóra marasztal,
jut csuda borra,
ha szomjas a vendég,
lággy zeneszóval,
a táncra valóval,
szépszem üzenje
a jót, s ami kell még.

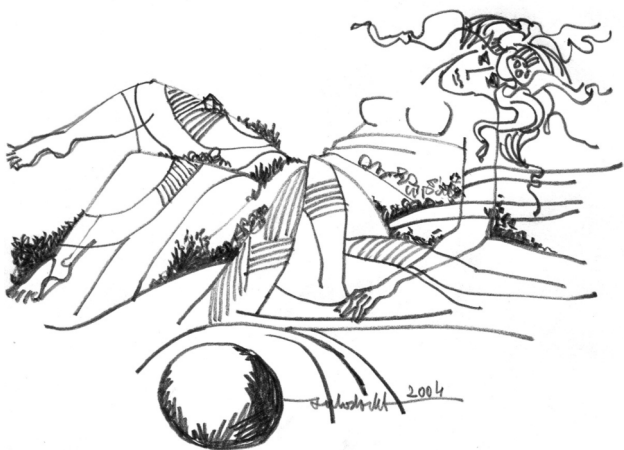
...

Mert, ha a borral
ékes a korsó,
útra sietni ma
ő az utolsó

Boldog a nász, ha
a dísz az ünnep,
rajta a jel, meg
az égbeli áldás,
okkal örül, kit
a sors ide ültet,
tudja, miért köszön
érte, ki hálás.

...

Íme a borral
ékes a korsó,
útra sietni te
légy az utolsó

**Sziromlenyomatok
Herald Howard Earl of Surrey
zsoltárkönyvéből**

Kezdetben egy volt

Kezdetben egy volt késsel a tenger,
s tükröző vizekkel egy volt az ég,
egy volt a könny az égi szemekkel,
s egy volt az Egy, ki az Egynek elég.
Aztán, hogy elvált íze a könnytől,
tengervíz a tükrén mélységre lélt,
bámulva mennyét már az egekből,
Egyként is egy másik Egyre ügyelt!
És eljött hozzám, kéknek a kékhez,
szemében a könny a tenger, s az ég.
Benne, ha tükröt mély ad a mélynek,
látja, a Végnek... e kezdet... a vég.
Nézd csak, így vagyok árva az Egyre,
Egy, ki az Egyhez fordulok egyre...

Mert neked kiáltom

Mert neked kiáltom, Tiéd a szó,
hangját a harang riadva kongja,
könnyeken ringva is vigasztaló,
s mielőtt hullna, letörli spongya.
Így, ide bezártan, enyém a csend,
őrzi most bennem őré a foglya,
szavam, ha volna is, lám, idebent
süket füleknek szólna bolondja.
Ha Tiéd, hát legyen Tiéd a hang,
fohászaimba hallgass meg engem,
szavaimmal szépen, mint a harang,
halkulva zengek, mind szelídebben.
Remélem egyszer azt is megérted,
mikor majd csendet kongatok érted.

Előlem rejtezel?

Előlem rejtezel? Légy a talány!
Fejtve a titkod, akár egy álom,
amíg a veremmel vár a magány,
nekem kell előbb reád találnom.
Ha bújsz is előlem, érezned kell,
játszva is szorít, gyötör hiányod.
Hallva, hogy a koldus énekre kel,
bizony a kedvét Te sem kívánod.
Apró kis jelekkel üzenj, hogy én,
meglelve titkod, titkomba rejtsem,
s úgy legyek társad e titokcserén,
nehogy a kedved elrontsa kedvem.
Nincs tét, s e játék maga a kincs,
nem rejthet előlem az, ami nincs!

Bizony elrejt benned

Bizony elrejt benned titkom, a vágy,
szempillád mögött eseng az árva,
bújtatja csend, hova húlt avarág
árnyat ölel, s hív, társat a nászra.
Bújhat némasággal fülbe a szó,
bújhat a Naptól csillagos ég is,
bár a madár szava dalra való,
látod, a csendet csengeti mégis.
Este, ha akarod, epedve zsong,
derengő hajnalt ringatva ébred,
méhe egy királynőt körbe rajong,
ezerszer egyként hódolva néked.
Rejtek ölén, ha titkom megérted,
vágyat a vággal cserélek érted...

Míg zöld legelőmre

Míg zöld legelőmre éhem hordoz,
csendes vizekhez terel a testem,
farkasoktól futva pásztoromhoz,
most kéne hozzád sietve mennem.
Csupa kék az illat, s mézzel édes,
násszal a rétre dús füvek hívnak,
zsigerem a vággal vágyat érez,
mit ér, ha ez csak kínja a kinnak?
Pásztornak jószágra vár az akla,
szénát is kaszál gonddal a télre,
szalmából almokhoz álmot adva,
csillag szemekkel ég a reménye.
Tiszta vizeddel szomjamat oltom,
s rétedet járva áldom a sorsom!

Boldog az, akinek

Boldog az, akinek széles az út,
kővel az ösvény nem töri lábát
nem sebzi tövis, a vére se hullt,
szertetekint, s a távlaton átlát.
Lehetek a boldog, és Te az út,
én, aki porban fürösztve léptet
tudom, hogy hol vár vízzel a kút,
képeket hol csal eléem a képzet.
Vezess, amíg veled teljes a cél,
nekem e tájban a végtelen vagy,
kötésnek a vágyam jövőt remél,
követi sorsom, letérni nem hagy.
Hívhat az ösvény, áldás vagy átok,
letérni rólad, kevés a száz ok.

Bölcsességre tanít

Bölcsességre tanít benned a szó,
várni, mert sarkig nyílnak a kapuk,
tudni, hogy a mának kedves a hó,
nem költ a fészken tojást a kakukk.
Nem kérdi a leckét, pedig tudom;
mester, ki szolgál toldva türelmet,
szelíd, de legyőzni nincs hatalom,
pásztor a példa, s nyájba terelget.
Mert ért, hát úgy tanít szívvel a jó,
szájra s a szóra csók a pecsétje,
így szállni perbe, mondd, mire való,
más az igazáért szenvedni kért-e?
Itt hagyom nálad kardom s a vértet.
Hogy mitől véres? Harcoltam érted!

Kimentettél engem

Kimentettél engem mocskos árból,
tombolt az őrvény, karámba vetted,
szólhat imám erről, s bármi másról,
sorsom az ár, hát keresse kedved.
Voltam csíkos malac dagonyában,
szarvasként féltem árterek mélyét,
mocsárvilág vackán ébren háltam,
öszön vezérelt, s tócsán a térkép.
Vezettél a hamvas, zöld mezőre,
mutattál szénát, jászlat és almot,
így tértem meg hozzád télidőre
s fejem, ha jöttél öledbe hajlott.
A hó, ha olvad, árral old tavaszt,
erdőn megélni nem kívánom azt.

Magasztallak, ha kell

Magasztallak, ha kell a kegyelmed,
zsoltárok szólnak tiszta szemedről,
ünnepellek, mert vágnak eresztett
halandó asszonyt várok a mennytől...
Tudom megbocsátod ajkon a szót,
hullhat az áldás szomja szememre,
testednek a kezem épphogy a bók,
csókkal a csók vált nászt az egekbe.
Felfoglak, mint szívhangot a halló,
dobbanva csenddé csitulok mára,
így váltja meg tengerét a kagyló,
ahol a hangnak visszhang az ára.
Amíg zengek, zsoltárod én vagyok,
s neked lelnek reményt a holnapok.

Hiányod kesergem

Hiányod kesergem, szavaimban
sárguló mező eseng egy felhőt,
minden soromban buta rím van,
kopottak, bénák, sután esendők.
Hiányod keresem képzetekben,
kerítve rét, egy nyáj a szavakból,
akárhogy terelem, szerterebben,
sípom, a pásztor, fárad e dactól.
Nincs szó a hiányod kifejeznem,
hallgat a zsoltárt éneklő mondat,
sajog a visszhang hiánya bennem,
mikor a tornyok harangja kongat.
Bizony, hogy nyúlnék ládafiába,
ha nem lenne éppen az is hiába.

Békesség s nyugalom

Békesség s nyugalom, ez a titka,
úgy teszi dolgát, kerülje kétség,
tudom, hogy ebben áll titka nyitja,
derül vagy borul, vele az ég kék.
Oktalanul vagyok rendjén a vész
hogy tűri mégis, csodálom érte,
pedig, ha kergülök, mit ér az ész,
konok szürkéket festek a kékre.
Amikor könnyesen egekbe néz,
nem illan el, de fogytán türelme,
ha csurgásra csuprot kutat a méz,
hozzá küldöm, hogy ajkát keresse.
Nyugtomra békét sugárzik szeme,
így vagyok csókban, s imában vele.

Tenyeredbe vetted

Tenyeredbe vetted holnapomat,
életem immár nélküled semmi,
uzsorás a múlt, míg kacatot ad,
azt súgja: nem kell újakat venni.
Rettenésből nem lesz lelkesedés,
madár a sorsán csak akkor örül,
ha fűzfaág várja, fészke is kész,
viruló berket szárnyalhat körül.
Tenyeredben napom, lám, a rigó,
díztelen tollhoz sárgul a csőre,
földön fut, bár hangja égre való,
repülni meg sem próbál a dőre.
Míg feje búbján cirógat ujjad,
akár a szellő, szelíden fújjad!

Mert erőssé teszed

Mert erőssé teszed; várad a Vár!
Érvekből úgy raksz Uradnak falat,
amíg csak esendő asszonyra vár,
jössz, és mítoszba falazod magad.
Honnan van az erőd? Tudom talán.
Anyá vagy, féltő, szerető asszony,
zászló vagy, a jelkép várak falán,
eskü, hogy a hit, támasz maradjon.
Ha erőmmé tetted, hajt a remény,
e várban úrnak s Uradnak lenni.
Falakra úgy tűzöm zászlódat én,
leszedni onnan ne tudja senki.
Harcolok, amíg küzdeni van ok,
de jobb, ha békéd várura vagyok...

Forrásom fakasztva

Forrásom fakasztva sziklaságból,
létemnek oka s értelme szomjad,
úgy mondok mesét a tisztaságról,
ha kél a vágyad, nehogy kioltsad.
Szomjunk a zsoltárra örök imánk,
hitünknek kútja s forrása egyben,
rajong, de köntösét úgy ölti ránk,
túrjuk a jöttét még szelídebben.
Fohással vágyunkhoz ölel a lét,
ha azt a fohászt elmondod értem,
zsoltárba mormolom, mint az ígét,
hagyva hogy imám imádhoz érjen.
Sziklát, ha forrás vizébe oldja,
szívét a sziklák szívébe oltja.

Legvégül egyesült

Legvégül egyesült tenger s a kék,
együtt a sóval, neve a könny lett,
tükreben egybekelt kékkel az ég,
s lényege lett az egy az öröknek.
Lám, csak a dalokban játék a szó,
nem ige az, sem kénye az Úrnak,
vannak, kik nem tudják, mire való,
nekik az ima csak zaj, ha zúgnak.
Nekem, ha remélek, elég a könny,
míg érzem a sót, hallom a tengert.
Magamba se zár a néma közöny,
veszíthet-e az, aki még nem nyert.
Vagyok a szóval ének az Egynek,
tested...ha hagyja...lehetünk egyek.

Mécsvirágok

(Ahogy csak örvény... (1))

Ahogy csak örvény ölelhet a mélybe,
égbe rajonglak szellőszárnyaimmal,
esdve hull, vagy repül az égre kelt dal,
amit szól: a vágy, vágy a fény jelére.

Mélyére tükröt hallgat a néma csend,
onnan ragyoglak mennyek égtavába,
képed, bár látni, mint a fény talánya,
kincsét s a titkát rejtve vár odalenn.

Ezüstös holdfényt hozva éjszakából,
könnyedbe rejtve lennék az épp elég,
csordulni létből s fények poharáról,

volnék a dalnak magam a puszta vég,
de ahogy mégis mindenségén átszól,
gyűrűt vet szemed kékjén a csillagég.

(Gyűrűt vet szemed... (2))

Gyűrűt vet szemed kékjén a csillagég,
s ezüstös tükrén huncut kis mécsesek
táncolnak körbe egy boldog ünnepet,
fényét s a kincsét prédálva szerteszét.

Forrásom enyhét gyűjtve tenyerembe,
kagylómba zárom én az igazgyöngyöt,
s amit a barlang cseppkövében őrzök,
az is csak szomjért fohászkodik egyre.

Viaszba öntöm fények morzsalékát,
gyertyába gyónom nászéjek képzetét,
imbolygó árnyam fénytengeren ég át,

félve, hogy vakon mélyébe hull az ég.
De, ha a szemed értem égre nyitnád,
ragyogná tükrét arcom, ha volna még.

(Ragyogná tükrét... (3))

Ragyogná tükrét arcom, ha volna még
kedved, fényekben pompázva járni itt,
hajnal és visszhang, ha kell a hitre, hit,
ki ringat ölen, miként a menny s a kék.

Pásztorok tüzén parázslik az alkony,
szikrazápor hull báránycák szemébe,
mélyükkel vályúk bámulnak az égre,
tükrükben hideg, csillagég az arcom.

Hívom a Napot, s várom a holnapot,
szivárvány módján indulok a kékbe,
átérve hozzád remény hídja vagyok,

legyen szép utad, szemeimhez érve,
legyen az, amit tükrömnek adhatok,
kigyúlni fény elég... tavaszt remélve.

(Kigyúlni fény elég... (4))

Kigyúlni fény elég, s tavaszt remélve
gubbasztok hallgatag hómezők ölen,
s talán, ha mosolyként hajolnál fölém,
olthatnál reményt a reszkető vetésbe.

Mert hosszú a tél, s ha fehérbe rejtett,
lám, tisztának őriz patak s az olvadás,
cserepes ajkamon olthat-e bármi más
szomjat, ha leplét veszti majd a rejtek.

Álnok mély az éj, poroszló sötéttel,
itt várlak a vermek jégtavába zárva,
ahol, ha csillan, jó, ha derengést lel,

s nem hull a csillag földi árvaságra.
Várlak, mert tudom, dacolva a véggel,
hajnalom idéz könnyű ragyogásba.

(Hajnalom idéz... (5))

Hajnalom idéz könnyű ragyogásba,
s ahogy a csenddel éjtavába oldom,
múló sötétem már sápad a Holdon
mélázó pillán, mintha fénybe várna.

Álmod, az édes szusszanás a párnán,
fösvény, s mint kufár, illatoddal házal,
fényajkat ragyog mézzel, cukormázzal,
s bár csalfa, látom, csókra felkínálnám.

Küldtem a reményt híredért cserébe,
legyen, ki elhoz, fénycsenden lopva át,
aki mint a vágy, virraszt, s ébredésre

ölel, mint dajkád, becéz és úgy imád.
Bár maga reszket, édes gondját féltve
jön, s a derengés kisingét adja rád.

(Jön, s a derengés... (6))

Jön, s a derengés kisingét adja rád,
bár csak tétova pírt rejt, észlelésre
zárom a pillám, ringassa, becézze,
mint éj a hajnalt: végzetét s óhaját.

Föléd hajolva lesem, az árny s a fény
táncol a pillán, s csiklandozza orrod,
keresve ráncot, amit még nem oldott
derűje, épp úgy, ahogy azt várom én.

Belátom s tudom, tűnékeny e képzet,
felkel a Nap, s míg sápasztja csillagát,
tárul a reggel, mennyet nyit a kéknek,

hogy álmot látva, ott leljek újra rád.
Ott, ahol angyalt s lelket ér a lélek,
ahol a kékkel éggöngyén olvad át.

(Ahol a kékkal... (7))

Ahol a kékkal égyöngyén olvad át,
csillagok fényét hullom a szemedbe,
s búzavirágból ölnyi csokrot szedve,
pipacsos csókért keresem én a szád.

Ha volnék madár, lelve piheszárnyat,
dalolnám hírét szerelemnek s bornak,
s Te, ahogy elring víztükrén a csónak,
lennél e ringás, s dajkája csodánknek.

Nékem a remény, ott ég a szemedben,
ahogy a borban pincék gyertyalángja
remeg a könnyek ékkövénel szebben,

várva, hogy abban fényét megtalálja.
Amikor végül rálelek egy könnyben,
égcseppként hullajt földi pocsolyákra.

(Égcseppként hullajt... (8))

Égcseppként hullajt, földi pocsolyákra
vetnek így gyűrűt s remegést a fodrok,
tükrök e fények, s értük imát mondok,
mennyeiben szemed végtelenjét látva.

Örvendek én a nappalnak s az éjnek,
dalolok kelő s alkonybahullt Napnak,
mivel már tudom, mi végre siratnak
kihúlt szerelmet megcsalatva vének.

Bár azt is tudnám, meglop-e az idő,
kell-e a percért, ha fut, keseregnem,
honnán és mikor rángatja majd elő,

énekiem unva, léha sors a vesztem,
miért van az, hogy moshat égi eső,
szürkülő gyolcsot kínálgat a testem.

(Szürkülő gyolcsot... (9))

Szürkülő gyolcsot kínálgat a testem,
vitorlát bontó szelet vár, s úgy regél,
mintha az égbolt kék volna, s ő fehér
szárnyain szállna fenn a fellegekben.

Repülj hát véle, ne félj, ha törékeny,
lehet a szárnya, mint a hamu, szürke,
felhők fölé visz, s vad szelekre dőlve
szárnyal, ha Te is vele vagy az égben.

Bár itt lenn halvány fény a lobogása,
perzselődve Napba röppenni merész
s jön, ha az alkony tűzhelyedre várja,

mécsesednek lángját megkísérti, és
belátva sorsát, füstszínt ölt magára,
ki a lombok árnyán lobbanni kevés.

(Ki lombok árnyán... (10))

Ki a lombok árnyán lobbanni kevés,
messze bár az ősz, bánja közeledtét,
ahogy a vak, ha szeme fényét vették,
nem láthatja, mégis, lám, a Napba néz.

Káprázom én is, dalomhoz a berket,
oltom a rózsát, s termem illatommal,
ha jössz a bókka dalom égbe foglal,
s bámullak, akár égi fényt a gyermek.

Hallom vagy látom, fényjelek a hangok,
ujjam, ha mozdul, percegés a csenden,
úgy vár a messze, jobb, ha vele tartok,

míg hajt a vágyam szállni énekekben.
Megyek, és érted öntök majd harangot,
amikor végső zengéssé kell lennem.

(Amikor végső... (11))

Amikor végső zengéssé kell lennem,
szállok majd fáradt testemet feledve,
ha mégse vágnék szállni fellegekbe,
leszek én a dal, könnyes énekekben.

Zsigereimben ott ég a jobb remény,
nyugalmat lelni úgy fogok öledben,
kisdéd sem alhat nálam szelídebben,
s úgy élek tovább, akár e költemény.

Ne bánd, ha hallod dúdolni a verset,
életünk ettől, s ezért lett szép egész,
lehetnék szegény, kit a vágya kerget,

vagy épp a gazdag, akit az ég lenéz,
s helyette vagyok, ki a dalra termett,
e dal a zálog, mit a sors csak tetéz.

(E dal a zálog... (12))

E dal a zálog, mit a sors csak tetéz,
mit ér, ha végem feledni nem tudom,
ha az, mint bélyeg éghet a holnapon,
s a szem a zajra, rettegve körbenéz.

Lesem a havat, fürkészve lábnyomot,
rám húlt a kunyhó; rég nem jártál erre.
Parazsat őrzök szunnyadt ágymelegre,
tudd meg, ha eljössz, lobogásba fogok.

Megvagyok érted elárvtult magammal,
meg, mint a fészek kinn a téli kertben,
pihéddel játszom, dermedt égi angyal

testem, mint madár, didergésre rebben,
s csőrében a nyár, úgy van tele dallal,
akár a levél összegyűrt kezében.

(Akár a levél... (13))

Akár a levél összegyűrt kezében,
vagyok a remény, ígész holnapod,
amit ígértem, ha kéred, megkapod:
noha érte még pokolra kell mennem!

Esendő bűnök ára volt az erény,
bár néhány verssel rövidült az idő,
elloptam én, de hogy vehetné el Ő,
feledni azt, mit ránk osztott a remény.

Öledre hajtom, létem földi arcát,
ki sárba gyúrta, gyúrje azt égi kéz,
álcám, ha volt is, hitre bérbe adták,

s ha égi lenne, ragyogná azt az ész.
Na és, ha rút? A léha rongyba varrták?
Örvénybe hull a vággyal, ha arra kész.

(Örvénybe hull... (14))

Örvénybe hull a vággyal, ha arra kész
bennem a szépség féktelen szerelme,
amikor bőszen, s sziklákat repesztve
rohannak folyók, vagy reng a vízesés,

bejárom veled dombok kis völgyeit,
égig nőtt hegyek minden hasadékát,
leszek, ki gátak s hidak örvén lép át,
szenvédélye kit rajongva mélybe vitt.

Egyszerre vagyok kétség és akarás,
első s a végső vágy a mégse mégre,
ha félti hangját, némítsa végre más,

dalolok Végre fittyet hányva végre,
s magával ránthat egy édes rohanás,
ahogy csak örvény ölelhet a mélybe.

(... ölelhet a mélybe... (15))

Ahogy csak örvény ölelhet a mélybe
gyűrűt vet szemed kékjén a csillagég,
ragyogná tükrét arcom, ha volna még
kigyúlni fény elég... tavaszt remélve.

Hajnalom idéz könnyű ragyogásba,
jön, s a derengés kisingét adja rád,
ahol a kékkal égygyöngyén olvad át,
égcseppet hullajt földi pocsolýákra.

Szürkülő gyolcsot kínálgat a testem,
ki a lombok árnyán lobbanni kevés,
amikor végső zengéssé kell lennem,

e dal a zálog, mit a sors csak tetéz,
s akár a levél összegyűrt kezében,
örvénybe hull a vággyal, ha arra kész.

Az én Niolám

Az én Niolám

Ébredésem Ő minden hajnalomban,
nyugtommál vele szédülök a mélybe,
fénytavak selymes égbékjébe vontan
szeme a tükör csodált messzesége.
Őrzik a nászt a gonddal vetett ágyak,
csillagmennny alatt harmattal a szénák,
kesztyűbe, sálba lehelgetve vágyat,
óvom tavaszba, telek hidegén át.
Látom, ahányszor pillámat lehunyom,
hallom, ha némán figyelek a neszre,
észlelem melle lágy ívét a blúzon,
őrzöm az arcát, illatokba rejtve...
tündér Niolám bennem él, ezért hát
naponta csókol, herceggé egy békát!

Niola hajnala

Jó dajkád a Nap, hűséges cseléded,
fényből, ezüsből von a láthatárra
szalagot, kéket, s mesebeli éket
fésül a tincsbe, hajad fonatába.
Harmata csillan, rád ölti a gyöngysort,
felívelve nyakat, elcsitítva vállat,
fátyollá szépül leplével a ködfolt,
búvöl a sejtés, ringat a csodálat.
Fényecset festi ég kékjébe mártva,
őzbarna pillán szemed ragyogását,
ám hol az írisz mézarany topáza
oldja a kéket, szívem jeladást lát...
jelet, hogy fénylő üzenetből értve
gondoljak inkább szelíd ölelésre!

Niola álma

Neszezés az árny, húse, mint a permet,
csendjébe szusszan illatot a párna,
bársony homályba ölelve a percet,
rebben a pilla, s rolettája zárja
álmába a fényt, fényébe az álmot.
Színeivel old felleget az ég, de
szeme az éj szép árnyaival áldott
tengerek mélyét gyöngyözi a kékbe.
Várom a fénnel derűs pillanatot,
ahogy egy sugár pillaközén rést lel,
amikor létem - érezve, hogy vagyok -
akár egy porszem táncra kel a fénnel...
bevallom, be én, látszani Ő az ok,
ha nem lát e szem, semmibe olvadok.

Niola és a reggel

Kacsint a tükröd, hunyorgásod állva
pillád sövényét fénymadarak járják,
mosolyredőkön termő szarkalábra
hintik fényüket suttogva a lámpák.
Szétomló fürtöd sűrűjébe rejtve
lüktet a lét, a doboló halánték,
tenyeremből egy felrebbenő lepke
arcod, e fénnel teremő ajándék.
Pislogó lámpát eloltva az ablak
tárul, és máris fényzuhany a reggel,
dombok ölére fényhabok szaladnak,
bársony meződön betelnek a keggyel...
és én, a Hold, ki éjek fénye vagyok,
látva e csodát; rajongom a Napot.

Niola fürdőzik

Meglesem a part homokfövenyéről,
hunyorog pillám, fél a káprázattól,
felhőképe épp vízre száll az égből,
fényeket szítál körbe színaranyból.
Kagylóként vizét két kezébe fogja,
magára hinti szertehulló gyöngyét,
ha némely pimasz köldökéig futna,
hullásba oldja léha vágya könnyét.
Remegő pihét borzongat a szellő,
cirógató fény víztükrén a combja,
feszülő derék keblet tár, amíg bő
vágyaim tüzét képzetemre vonja...

s míg futok felé, felhevülve naptól,
jéghideg a víz, s lehülök magamtól!

Niola fészülködik

Szeme a kényes tüköregget járva
veti a fényét ékkő messzeségbe,
fűzve ezüstöt barnák fonatába
arany avarra hull időt a lépte.
Tolvaj tekintet óvakodja, mit lát,
mikor a vállon átbukik a fürtje,
ott, hol a dombok ölelik a titkát,
mit ér az irigy idő tovatűnte.
Belopom magam tükre szögletébe,
hadd lássa, épp őt lesi faunvágym,
vagy épp Zeuszé, Létót látva (mért ne
lehetnék hattyú?) égi nászra váltan...
csak ez az ének utolsó ne legyen,
jobb, ha a gúnár vágját énekelem.

Niola törülközik

Lábujjhegyen jár, csak simára lépjen,
vízcseppek fénylő gyöngye rejti kékjét,
most kell a titkát éjleplebe félnem,
merthogy a habok tőlem visszakérnék.
Törülközőjén nyomot hagy a teste,
derengi fátyol, rávetve a bájra,
leplein át is szeretni szeretne,
mit bánja már, ha látja, aki látja.
Kendőm a testén szelíd simogatás,
borzongó pihék meleg puha, árnya,
ha lesz, a nászra ne is kövesse más,
mint én, e reményt éjbe ringó társa...
 legyen a vize emléke, ha csobban,
 teste az enyém boldog holnapomban!

Niola öltözik

Tükör elé áll fürkészve a képet,
pásztázva csípőt, derék rajzolatát,
megfordul, s ahogy háta mögé réved,
fehér nyakával feszül ívet a hát.

Felderül arca, megtetszik egy ötlet,
magához próbál vállfástól egy ruhát,
ni csak egy felhő, rebben a tekintet:
Hűvös van, s ehhez nem való a kabát.
Felpróbál párat, ám a vége az lesz,
legcsinosabbnak ez mutatja, s míg Ő
kabáthoz inkább cipőt, sálát illeszt,
eloszlik szépen homlokán a felhő...

s borul az enyém, pénztárcámra vonja
felhőnek árnyát ruhaszámlák gondja!

Niola járása

Sehol egy kényes, kérkedő mozdulat,
vele ring a domb, suttogva megejtő
völgyén, ha fényem élet után kutat,
rejt a forrást csendjével az erdő.

Tisztásra tévedt szarvasé a lába,
óvatos, szinte nyomtalan a lépte,
elnyeli neszét hamvas mohapárna,
futását őrzi lombok remegése.

Akár a cserkészt, árulkodó jelek
vezetik szemem titkai nyomára,
ina is feszül, ahogy közeledek,
remélem érzi, én lesek utána...

s ha majd ösvényre vezet puha lépte,
hagyja, hogy útján vágyam utolérje!

Niola könnye

Bújtatják árnyak szeme szögletébe,
ott remeg némán, szivárványra árva,
gördül, de kékkel vágyat int az égre,
s inkább a fények tengerébe szállna.
Tipródva nézem, hogy úzi a forrás,
hogy fut le arcán redőkbe merülve,
ajkához ér, hol ajkam lesz a portás,
nehéz a só, hát hogyan menekülne.
Itt van kiszáradt nyelvemen az íze,
keserű mérgét mintha én is innám,
torkomra tódul, s pont kerül az i-re
testvére nyomát verdesi a pillám...

könnybe lábadok könnyével magam is,
e kincsből, lám, lám, jut is, meg marad is!

Niola ünnepe

Piros dobozkák, aranyló pántlikák,
szalag ezüstje szerteszórva körbe,
szálldosó kékhez keresve mély lilát,
körbejár, s végül lehuppan a földre,
akár egy fényes mosolyra lelt tündér,
kéjjel szeszélyes felrebbenő angyal,
amíg titkaihoz parány csomagot mér,
maszatos arca versenyt süt a Nappal.
Száján pszt az ujjá, hullva viaszéjre,
ragyogó szeme hét pecsét a gondra,
csillagból, fényből inget sző reménye,
s örömkönnyet ejt: abból lesz a gombja...
futhat az idő, gondja tovatűnhet,
ne állítsa meg, legfeljebb az ünnep!

Niola fáradt

Hajamba túr, de szürke fény a kedve,
vállamon áll, semmibe mereng, és
érezem a csókon, mosolyába veszve
Niola fáradt, csupa csend a zengés.
Vártam az estre, meleg vacsorára,
boromat töltve gyöngyöző kehelybe,
habbal telt fürdőt, rajongja a pára,
készítettem én, gyönyörét keresve.
Így látva inkább, hozok cihapárnát,
vállára álmot meleg puha pléddel,
már el is aludt, pihenni akart, hát
legyen az övé nyugtával az éjjel...

s mielőtt én is elaludnék, persze
szomorúságot dúdolok a versbe.

Niola cicája

Úgy bújik puhán párnák melegére,
szendergése éber ösztönökre pislant.
Szeme sarka les: búvkörébe érve
megzavarom őt, kattintva a villanyt?
Én persze hagyom, némán hátradőlve,
pillámra szállni homállyal a csendet,
dorombol, hallom, bőrrömmel a körme
játszik, a vadul karmolásra termett.
Hasa megfeszül, vörös buja prém lel
szelíd kezemmel dédelgető kedvest,
simulhat teste önfeledt szeszélllyel,
erről már tudom, igen, Ő a tettes...
 meg én, ha nem tudnád, Niolát ölelem,
 s kandúrszerenád, ha tetszik énekem !

Niola bort kínál

Pendül a pohár kristályég harangja,
s borral a bíbor varázslata csenget,
talán e csókkal dalra kedvet ad, ha
nektárok kelyhén fuvolaszót lenget.

Szemeit égbe ringatják a gyöngyök
úgy szállok vele édes éjszakánkba,
tejútra fénylő csillagszárnyat öltök,
betelt reményén legyek én a hála.
Fölém hajolva nedve fényli ajkát,
illatot árad, édenkert gyümölcsét
ízleli nyelvem, incselkedve adják
nektárral édes terhüket a körték...

elidőzők még itt, jól esik, ha kínál,
szebbet s többet ígér, bölcsőnél s a sírnál...

Niola az enyém

Csacsogó madár, téged arra kérlek,
kiáltsd, ha tetszik, hírét a világnak,
csak szépen szóljon fülének az ének,
s dúdolva lengjék lombjukkal az ágak.
Dalold az égnek, mint hajnal a pírrel
zengi a mennynek mulandó varázsát,
igazi bókkal, vall a hang, ha így vall,
s látva a fényét, jéghegyek imádják.
Újra meg újra, fecsegd el a mának,
milyen az, mikor ellebbenő kelmék
testének féltett titka nyomán járnak,
s álmokat súgva jövőt lel az emlék...
amikor áldod, éneked az enyém,
dalold, ha látod, mindenségem egén!

Jelenéseink

(arcok)

Ránc szövédékein lüktet az ér,
óra-homok hull, hull az idővel,
míg a fa törzsén moha a zöld jel,
kezem az ág, mely a kezedig ér.

Tavaszi rétnek viszem a zöldet,
arany a búzám, nyaram a magtár,
bordal az Őszöm, s ott, hol a szél jár,
téli magoknak lomb-nyoszolyát vet.

Arcom az arcod, testem a tested,
azt, amit adtál, el sose vetted,
s lettem a cseppben a hit, meg a méz.

Tükröd a szemem, nézz bele, kérlek,
- gyűrűket vetnek benne az évek -
lásd meg amit lát, ha szemedbe néz!

(kezek)

Harmatos álmot hullat az éj,
ujjbegyét ámít puha reménye,
s lám, ha e hullást tereli félre,
kezed a társ, hol kezem a kék.

Ügyelve csöndet csalit ölen,
járva a mézek s illatok útját,
őzsuta módján futva időn át,
nászuk egy őszből siet elém.

Kezed a kezem el ne eressze,
vele az éj is mind odaveszne,
vágyunkra árnyat vetne az est.

Ezért van az, ha útjára kelve
kezem a kezed keresi egyre,
fájhat akár, de el nem ereszt.

(szemek)

Szemeim képekbe rendezgetik
szemeid tükrén az emlékeket,
kibontva pillákba dédelgetett,
éjjelek vágyrahunytt rejtelseit.

Szemed, ha rám lel, a tekintetem
tükreben látja könnyének kékjét,
kagylóba zárná, s ha arra kérnéd;
rejtene titkon, a gyöngye legyen.

Egymásba oltják fénnel a kéket:
ámuló pillád, ne hunyd le, kérlek,
mert amit látsz, már maga az ég,

figyelve egymást, ölelve szépen,
kéket a kékből bontva merészen,
látni, hogy látszunk, sosem elég.

(árnyak)

Hunyt szemeinkről ébred az árny,
míg puha vággyal táncol a képzet,
csendre csodálom a hajnali képet,
s izgat a fény, meg a furcsa talány.

Mozdulatoddal mozdul az árnyam,
s hajad, ha szárnyát kitérve rebben,
mozdulatommal muszáj követnem,
benned is magam, magamraszálltan.

Árnyad az árnyam! Léted a létem!
Sorsom ekképpen fel hogyan érjem,
mondd hol a titkod, s hol van a fény,

hol van a vágy, és hol csak a képzet,
honnán idéz meg a fénynek a végzet,
hol vagyok én, s az a gyertyaremény?

In Baccho...

A bor könyörgése

Ember, ha költő vagy,
hát ne a kocsmákat énekeld,
ne a légypiszkos lámpák közt örvénylő füstöt,
az átizzadt ingekből párálló gőzöket...
mert nem világ az mind,
mit gyertyalángja ring,
nem hős mind, ki küzdött,
s jámbora a nyájnak,
ki - mint a kolompost - birkamód követett.

Ha költő vagy,
dalold a mélyét lelt lényeket,
az ezredévnyi metszést kiváltó sarjadást,
a tavaszt, a szellőt, a bibén a holnapot
idézd, és fényeket
dúdolj, a jéghegyek
szívébe olvadást,
himnuszos éneked,
ha zeng, legyenek a cél, s több legyenek, mint az ok!

Ha költő vagy,
talán már tudod, hogy mért vagyok,
s látva a lángreményért sírdogáló üszköt,
ahol jeges hamvukkal árvák a tűzhelyek,
légy ok a reményre,
tudva, hogy mi végre
harsognak a kürtök,
omlasztva Jerikót,
gyújtva üdvözültek népének fényjelet.

Ha költő vagy,
sorsod a talonba félre tedd,
mert míg az oktalannak szederjes a múltja,
csak lidérceket kerget rózsaszín ködökbe,
s amit e bús balog
poharába dadog,
nem a halleluja,
csak a végzetének
szorító hurkában fuldokló szerelme.

Ha költő vagy,
kendő légy könnyező szemekre,
vigasztaló reményként merészkedj a dalra,
hol nektárméz a jövő, s kaptárlép a múlt is...
s kinek öklendéshez
sorsa epét mérgez,
szép szavad sugallja,
ha pusztá szesznek lát,
az csak úttalanság, sötét via crucis.

Ha költő vagy,
hát tudod, széppel hull a rút is,
úgy vagyok a vigasz, a bánattal meghalok,
krisztusok véreként a bacchanáliákon
kujonok és cédák
űznek mint a prédát,
míg van, s elég a sok,
azért, ha költő vagy,
dalolj, ha nincs is ok - így lesz tán nekem is
édes a múlásom.

Bakta-hegyi ecloga

Vida Péter vendégekönyvébe

BORÁSZ

Bíbor a fény. Poharába ereszti borával az este,
tölti lopóval a Nap, s oldja az égbe a kék.
Térj meg a hegyről dalra merész, ide vár a diófa,
s fénypásztákkal igéz zölden a völgy odalent.

KÖLTŐ

Kedves e hely, s aki hív, az a gazda kiváltképp!
Hússal csábos a kert árnya a lombok ölén,
mert, hol a szellők hárfaszavába oltva meséket
így vezekelhet a csend, hallgat a szívre a szó.
Itt a barát, aki készül a kertben a padra pihenni,
gazda, ha tölti borát, égre emelve kehelyt,
himnuszos énekein ma az ízeket úgy veszi sorra,
pánsíp szól, ha dalol, s Nimfa, ha érti füled.

BORÁSZ

Fénytükreben a bíbor a bor, poharat lel az ünnep,
s míg diadémmal ezüst éke a szónak a dal,
töltök még, hogy a korttyal a kedved el ne apadjon,
s ízek mestereként dalba tereljem a szót.
Bánt, hogy e kis tanyakert csak szűk birodalma a jónak,
s bár csodaszép ez a dal, nem viszi szerte a hír,
elnyeli léha szavak mocsarával a szenny, s noha szólna,
porba felejtí a könyv, sárba a durva közöny.

KÖLTŐ

Hagyd el a szót! Sose rontja a kedvem a vágyam a hírre.

Míg az üres ragyogást fényli remény s a tükör,
jobb, ha a csend veszi körbe barátom zölddel a bölcsét,
s termő kedvet idéz hús nyugalommal a kert.

Merthogy a híred e hegy leve, mégse dicséred a kocsmát,
csended a pince ölen költi reménnyel a bort,
boldog vagy, ha csak egy is akad, ki megért, s poharadról
úgy szól, mint ez a vers, s hallva az angyali szó.

BORÁSZ

Költő vagy, kinek ott a papír, ha üzensz az öröknek
- bornak a korty ugyebár, mámora múltan a sír -
úgy szólj hát, szavad őrzi; ki pásztora volt poharadnak,
jó borral született oltani énekeket.

Arkhilokhosz dithürambosz-töredéke

Jöjj borok istene, mámoros éneket
zeng ma léha kedvem,
s míg a kehellyel áldozom én neked,
légy a társam ebben.
Jöjj, ha a borral az édes idő csorog,
mint az ír a bajra,
légy a fohász, mit zengeni én fogok,
jónak, jót akarva.
Jöjj a tavasszal, az új venyigék leve
friss rügyekre hajtson,
zöldnek a nyár légy, zápora és heve,
árny, hogy enyhet adjon,
őszben a méhraj kádbeli mámora
légy a préslevével,
s télre a pincék ó-, no meg újbora,
kéj hevével ér fel!

Etruszk himnusz

Rád emelem poharam Tavasz-isten!
Kezdd velem újra teremő
fénybe ragyogni a kertet!
Kelteni nászra bibéket,
hajtani új venyigéket,
hadd legyek én az az első!

Rád emelem poharam "csakazértis"!
Jer, ha a vágya is elhűlt,
múltba feledni az estet!
Add, hogy a hajnal, a kezdet,
dalba becézze a csendet,
s én legyek hangja, ha pendül!

Kőnyoszolyám ma e borral az oltár!
Áldozom én, az esendő...
vedd, virulásom az ára,
márványhús ez a párna,
fájjon a holnap akár, ha
fű lehetek, hol a csend nő.

Elégia a szekszárdi vörösborhoz

Sápad a gyöngy, poharamban a lét buboréka után fut,
úzi sötét zuhanás, menekülne fehér lebegésbe,
rejtí közöny, hol a szem csak a csorba tükör ragyogása,
iszkol előle a fény, ha a burka a semmibe pattan.

Ízlik a csók, ragyogása a dallal időz a poháron,
illata bódít, visszaderengve az álmod az éjbe,
bíbor paplan a bársony ígéknek a mámoros ének,
kényes, szép szeretője a szónak a kelyhen a nektár.
Tölts bort kedves! Perzsel a csend, ha a Múza nem oldja,
izzik Délosz, sós kavicsággya aszalja Apollót!
Ott, hol az ajkak kertigyümölcs-aromája az ihlet,
ünnepe a szó, mire kelti a vágyakat Orphusz a lantján.
Jó megidézni a borban a dombot, a tejben a keblet,
újra bejárni az alkonyi fénnel az illatok útját,
lenni az életnedv, hol a lombzövedéken a harmat
tündér ízeket oltva, az őszbe becézi a tincset.
Dőlj ide mellém, s fűzd a hajamba a hajnal ezüstjét,
vánkoss pírja az őszi avar, vetem ágyam a zöldre,
ringat a kék, ha a csillagos égre csodál a pupillám,
bíbor a csók poharán az a vér, s vele lüktet a testem.

Most, hogy a gyöngy poharamban a lét buboréka után fut;
mit neki mély zuhanás, ha felért a derűs lebegésbe?
Csorba ugyan a tükör, de azért az a fény beragyogja.
Így köszön el mielőtt, az idővel a semmibe futna.

Kerengő katica

Poharam peremén kótyagos katica,
mámorába szálltan rója a köröket,
ha tudná, hogy útja maga az örület,
talán szárnyra kelne, s elrepülne tova.

Bíborszemek tükrén préda e pici lét,
alant a puha mély türelmesen várja,
elrepülni kevés, hullni sok a szárnya,
várhat az a végzet, kereng hát kicsikét.

Amott, túl a káván, fürtérlelő ősz van,
nekem a sokadik - neki az utolsó -- -
míg csorog az idő ó- és újborokban

párka-fonál csak a pohárnak a korsó,
és kereng a lét, így, katicává váltan,
mint a fonálától megszabadult orsó.

Napszak-énekek

(pirkadó (1))

Ébred a kismadár,
noha a dal szabad,
hajnali fényre vár
benne a gondolat:
ahol a messzeség,
kék ege felragyog,
nárciszok mécsesét,
fénylik a csillagok,
s mint a csiga félve
égbenyúló szeme,
pirkadó mesékre
tapint képzelete...
végre, ha dalra kel,
reggelig énekel.

(delelő (2))

Terítve az asztal,
szólít a harangszó,
s borospoharakkal
lejt táncot a kancsó,
hús lugasok alján
pohárra ült emlék,
voltunk mi a sorsán
restelkedő vendég,
no meg, ha az kellett,
kenyérszívű gazda,
ki, ha bármi termett,
vendég elé rakta...
 gazdának, s vendégnek
 mától egy az ének.

(nyugovó (3))

Hamvadó parázsra
szelíd láng az ének,
szikra hull, ha álma
káprázat szemének,
szellőkön ring az est,
kibontja csendhaját,
avarra hullva neszt
suttog a lombon át;
Tágabb ez az égbolt,
benne több a csillag,
s ahol vaksötét volt,
fénnel odaírlak...
légy a csillagégen
fényesebb, mint régen!

Szőlőhegyi mese

Mondom én a sorát,
szavam borral árad,
meg is hallja füled,
ha azt nem rühellé,
mit tanult a legény,
kinek kedve támadt
segédnek szegődni
hordók „atyja” mellé.

Végezte is amaz
példásan a dolgát,
hírnevéhez méltó,
lám, a pincemester,
bizonyságul népek,
nem hiába mondják,
biztos léptű, vezér,
s helyét álló ember.

Segédünk a szavát,
mint az óbort itta,
újonc volt, de okos,
s megkérdezte tőle:
Mester, mikor iszik,
maga honnan tudja,
részeg lett a bortól,
s elég már belőle.?

Édes fiam - kezdi
mesterünk a példát -
nézd a pince végén
azt a két szép hordót,
majd ha oda szemed
éppen négy hordót lát,
tudnod kell, a borból
neked épp elég volt.

Téblából a segéd,
bajban érzi magát,
pince mélyét lesve
hibát lel a szóban:
Mester, hisz tudja,
hiszem én a szavát,
de, hogy látnék kettőt
hol csak egy hordó van?

Esteli gondolat

Boros kelyhek szelíd
buboréka vagyok,
gyöngyeimbe zárom
bíbormindenségem,
lángok fénykörébe
üdvözítve napot,
pillehullást sejlek
át a gyertyafényen...

Pohárfeledtető

Eltört Uram! Látod?
Elhagyott poharam!
Lehangolt bőgőnek
érezem ettől magam.
Jaj, mivel köszöntsek
kedvest, tisztelendőt,
nászt avagy névnapot,
s ha jön, újesztendőt?

Ki vigasztal meg, ha
balul menne sorsom,
ordas láz vagy nátha
szorongatná torkon?
Incselkedő múzsám,
aki sosem zsémbel,
dalra bírni hogy fog
boraveszett hévvel?
Lesz-e még a hébér
csókkal ékes holmi,
ha kéjre szánt végét
nem lesz hova tolni!

Eltört Uram! Látod?
Hűtlen lett poharam!
De, ha megbocsátod;
vigaszt lelek, ha van:
s ha az borod lenne,
múltba reményt oltó,
vesszen hát a pohár,
van helyette korsó!

... et Venere...

Öltöztető szép szó

Reggeli tükröd himnuszomra kelő
szelíd metafora, csókkal incselkedő,
öltözz Niolám, itt a finom holmi,
verslábakhoz illő páros rím a zokni.

Jó lesz a szonett, almák kosarának,
chansonom a blúz, ha véle dekolttállak,
pikáns kis holmit formál a bordalom
legyen az a melosz, s magam Anakreon.

Vedd fel az ódám, simulása költ át
ruhák ihletével ölelkező formát,
hajadba képsort pántlikának adok,
fülbevaló dísznek Holdért síró Napot!

Szép elégiám a kertbe hívogató
takaró, mely árnyas délutánra való,
szellőző szárnyán ringatja a csendet,
hűsít, ha a kedved, elnyújtózni enged.

Alkonyokba hulló fohászom ma rád
szavakból szó lebbenő hálópizsamát,
s mielőtt egy nászda párnád alá rejt,
zsoltározó szózatom csodákba felejt.

Éden-dal

Tudom,
hogyne tudnám,
milyen is az Éden,
narancsot s illatot
hogy ringat a liget,
álmát,
ha csak álom,
valóra cserélem,
bolond, ki a jóért.
nem a jóval fizet.

Tudja,
Ő ne tudná,
mitől jó az Éden,
pálmák leveléért
járna a ligetbe?
Testem,
látva testét.
álmodná-e ébren,
s ha nem magát adná,
mi mással fizetne?

Élveteg eclogák I.

KIPYROSZ

Szunnyadnék, de ma álnok csínyhez a régi rolettán
kéjjel rést nyit a zár, s nászt lel a hajnali fény,
rebben a csend, fut az éj, ha e kis trubadúr tovaúzi,
s őzike álma lehullt préda a lándzsahegyén.
Felvert, s látom, a gyűrt lepedőn kutakodva elérte
álmodozó Niolám csókra lehunyt szemeit.
Boldog e percben a fény, noha szép ez a kép, megirigylem,
s vággyal az álma fölé játszani én hajlok.

NIOLA

Látod az órát? Ez csak a hajnal, s messze a reggel.
Édes az álom, amíg körbe derengi a csend.
Hogyha szeretsz, hát úgy igazítod a lusta lamellát,
halkan helyre teszed fények irigy reteszét.

KIPYROSZ

Messze a reggel ugyan, no de messze a létra is ám,
zajjal jön, s odavész véle a hajnali csend.
Közben a huncut fény kikacagja az álmot a szemből,
s elfut a lázak elől vágyad, a hús nyugalom.
Nyújtózz el Niolám, míg bújtat előle az árnyam,
s rejti pupilla lezárt szemmel a képzeteket.
Hagyd, hogy a ringó ággyal, a vággyal, e szép öleléssel,
hajnalon át egyedül, álmomon én vigyelek...

NIOLA

Érzem, a fénnyel játszó kéz araszolgat a csípőn,
ujja nyomán libabőr jelzi, ha célhoz is ért,
csukva a szem, de az édes örömré a kertkapu tárva,
hajnali álmaimért álmodat elfogadom.

KIPYROSZ

Bőrnek a harmat a csend, csupa illat a tiszta verejték,
s arcon a hajnali pír mécsese égve dereng,
szellőt lenget a hús, lepedőkre simít puha vágyat,
visszaaludt Niolám, őre csak én maradok.
Messze a reggel, ezért hát jöjjön a sorsom, a létra,
ott a lamella ki vét, nem neki tét az a tét,
bujtogatója ki voltam, s társa a hajnali cselre;
Helyre miért csavarom? Azt bizony én se tudom!

Élveteg eclogák II.

KIPYROSZ

Hála egeknek e táj csudaszép és kedves a zöldje.
Dél van, perzsel a Nap, fűti fejem tetejét,
felhevülök, de a szomjam eloltani itt ez a forrás,
árnyat ringva a lomb bújtat a hússal ölen.
Jöjj Niolám, ha az ajkon a nektár pezsgeti kedvem,
asszony ölen sokkal fűszeresebb ez az íz.

NIOLA

Édes Uram, ha a Nap ide tűz, vele jó, ha vigyázol,
napszúrással e táj képzete kéjt hiteget,
hússal a lomb puha árnya, mi vonz, az a kerti napernyő,
nektárod csak a sör, ajkon a habja pezseg,
forrásod fridzsider, s ha a klórszagot állod, a vízcsap,
asszonyi bájjal e lé nem lehet ízletesebb.

KIPYROSZ

Nézd, a patak sebesen tovafut kicsi völgynek eredve,
kékkel várja fehér szikla ölében a tó.
Iám, hol a víz követ ér, s üde tóba ereszti a csurgó,
látod-e, itt ülök én vízbe merítve magam.
Halld meg a szót Niolám, Kipyrosz ide hív, hogy e tóban
pont úgy, mint ez a víz, légy öleléssel övé.

NIOLA

„Bölcs” Kipyrosz ez a víz nem a tó, csak a köznapi dézsád,
rossz csöved az, ami csurg, s persze a kerti zuhany,
lásd be helyed szűkét, Niolád hogy is ülne be melléd,
míg a remélt szerelem dézsa ölen szuszakol,
jobb, ha vizedbe ma képzeleted szül Aphroditét, mert
lankad amúgy is a kedv... Mit tesz a víz, ha hideg?

KIPYROSZ

Szép nagy a szád Niolám, s remekül figurázod a kedvem.

Selma szemedben a szó, vagy csak öreg fecsegés?
Prózai hely ez a kert, de ha tetszik, a dalba szeretném
fűzni, hogy itt vagyok én, Ógügié szigetén...
s lenne a kedvem társa a kedved e képzetek útján,
megtudnád Niolám, hogy vajon álmodom-e?

Élveteg eclogák III.

KIPYROSZ

Kertünk csendje terít lakomát, hol az asztal ürül, s hogy
morzsa fohásza ne légy, kosztosa már csak a légy.
Míg poharamra idézem a bort, s feledésre a mámort,
illatot ölt Niolám, s vágyam örül mosolyán.
Lebben a hús, ha a Holdnak a méla tücsök hegedül, és
árnya lopódzik a fény bársonyalelt fővenyén.
Hírnöke hitvesi csóknak e langy lebegéssel a szellő,
tudja, hogy érte rajong, homlokon ülve a gond.

NIOLA

Édes Uram! Ez a hús, meg a bor hova kergeti vágyad?
Alkonyodással a csend épphogy a kertre pihent,
s élveteg asztal a bős lakomán telerakta a bendőd!
Más ez után vezekel, vagy ha böfög, s szele kel,

nem veti hetykén dárda hegyére lobogni a kedvet,
vágja elült csatazaj, nem heves ő, se duhaj!
Néki e lázak a lomb ligetén behullnak a csendbe,
horkol kint nagyokat, míg neje bent mosogat!

KIPYROSZ

Nem menekülsz Niolám, noha, lám, csuda éles a nyelved,
birka ahol heverész, pásztor az éjben az ész,
s nincs az az étkekkel pocakos, ki a kéjre gyümölcsöt,
látva mit áldoz a tál, elcsemegézni utál.
Hozd hát telt kosaradban a sült pecsenyékhez az almát,
tálon a málna, szeder, áfonya, földieper
illata mind csupa ének a mámort lelt hereméhnek,
szőlőt hozz s fügebort, zárja le mézzel a tort.

NIOLA

Itt a kosár, ide nyúlj, s kezeidbe görögnek az almák.
Hergeld hát Kipyroszt, kedvet a vágj kinek oszt!
Testem a tál, hol a kerti gyümölcs puha ágya az illat,
ízzel az ajkon a meggy, léha pogány-hiszekegy.
Szőlőt kérsz s fügebort csanakodba idézni a mámort?
Itt a pohár - csupa dal! Lesz-e ma még diadal?
Nektárt vár a kehely hol a kéj datolyát vet a mézbe,
sejtve, hogy érte mit adsz, hamvakat ejt a barack.

KIPYROSZ

Tréfa nyomán a borod fanyar íze, az élc, bizony izgat.
Kétkedtél az imént? Most zabolázd meg a mént!
Csorran az állon az alma levével, s habzik a nektár,
s bős bika indulat ám, gőzöd az orra likán.
Mit neki már az az illat, az íz meg a harmatos Éden,
kertet emészt a vihar, szánja, de győzni akar,
s kell az a bor, hogy a vér, ami forr, vele újra lehűljön,
kell a pohárhoz a dal, nélküle nincs diadal.

NIOLA

Kortyolom én is e bort, ha a hűlt avarágyra ledőlve
hússal csókba lehelt élvezeteg alkony a kert.
Nézem s látom, ahogy Kipyrosz, ez a bűsz bika, hortyog,
hullva ölembe ma bölcs álma, a kerti gyümölcs...
Míg kosaramba terelgetem újra mosollyal az almát,
nyelvem az ízeken át mézre felel datolyát.
Alszik az álnok, amíg neki jó, hogy a dolga feledve,
s hallva a víg dalokat, hitvese elmosogat...

Esti elégia

Szép az az est, mely az ég poharába vörösli az óbort,
áldoz a fénnel, amíg mámoros isten a Nap,
nyújtva felém a kehelybe idézi a szomjat, az üdvöt,
csorran az éj peremén, s halkán a völgyre terül.
Édes az est, ha akad, ki a dalt poharamra köszönti,
gondolatomra ügyel, s bölcs, aki érti a szót,
nem nehezíti magányom vaksi fülemnek a csendet,
hol csak az árva tücsök játszik az éjhegedűn.
Szép az az est, ha a kedves a lábam elé veti leplét,
édes a csók, vele hull harmatos éjbe a menny,
fénnel az arcán hozza szerelmét, s oltja a borba,
majd, ha elült az a vágy, hajnala ringat ölén.
Szép az az est, mely a dalba idézi a majdani véget,
szép az az óra, a perc, vággyal a pillanatért,
édes a harc, mit a lét vív, s mécssem a néma sötéttel,
benne a dallal a hang, íme a csendemig ér.

(záróének)

Dédapám nekem a vén idő,
orrnyergén felejtve ókulát,
párnamúlt ölébe süppedő
álomba ringatja önmagát,

társa a sorsom, a dédanyám,
álmából pulóvert köt nekem,
rám adja szelíden, s tőle, lám,
halkabban diderget végzetem,

s ha véges e létidő, érzem,
kijátssza bizony az Öreget,
irgalmát ne kelljen kérnem,
gombolyít hozzá egy keveset.

Tartalom

Isten, bor, szerelem (bevezető)	5
Ars poetica helyett	7
Szőlőhegyi kitharafutamok	9
Az alkony	9
A bőség	10
Vigasz	11
Az asztal	12
Kacsasülthöz	13
A nyár	14
A kedveshez	15
A reggeli	16
Rigódal	17
A csendről	18
A hús	19
A dalhoz	20

A CSODA -

Levitaének-töredék a borteremtés misztériumáról a galileai Kánából	21
---	----

(Töredék, melyben a közeledő násznép dalát hallhatjuk)	23
(melyben a násznagy kedves vendég érkezését jelzi)	23
(az örömapák fogadják a vendégeket)	24
(a násznép dala folytatódik)	25
(Mária Jézus hollétét magyarázza)	25
(az örömszülők bemutatják Máriának az ifjú párt)	26
(az ifjú pár beszélgetni invitálja Máriát)	29
(a násznagy magyarázza a félrevonulást)	30
(a násznép önfeledten mulat)	31
(a násznagy jelzi Jézus érkezését)	32
(Mária boldogan üdvözli egyszülött fiát)	33
(Jézus jó szívvel válaszol, de elhárítaná a meghívást)	33
(az ifjú pár szép szóval kérleli Jézust)	34
(Mária szeretné maradásra bírni a fiát)	34
(Jézus feltárja Máriának a vívódás okait)	35

(Jézus a tanítványokhoz fordul)	36
(András különbséget tesz János és Jézus küldetése között)	36
(Simon és Natanael a maradás mellett érvel)	37
(Jézus az invitálást végül elfogadja)	37
(az örömapák versengve kínálják a borukat)	38
(a táncosok a szerelemről énekelnek)	40
(az örömapák elégedetten szólnak az ünnep alakulásáról)	41
(az ifjú pár rosszat sejtve összesűg)	42
(az örömapák bizakodással szólnak a fogadókészségükről)	42
(az ifjú pár a bor fogyasztásáról)	43
(az örömapák a rossz hírre intézkedéssel reagálnak)	43
(az ifjú pár persze maga is intézkedik)	44
(Mária a segítség reményében Jézushoz fordul)	44
(Jézus kissé neheztelve válaszol Máriának)	45
(Mária hitre és buzgalomra biztatja az ifjú párt)	46
(a násznép a bor utáni szomjúságról énekel)	46
(az ifjú pár egyre kétségbeesettebb)	47
(András szól Jézus nevében)	48
(az örömapák kétsége és reménye)	48
(Jézus az égi Atyához fohászkodik)	49
(Simon a násznagynak tölt először)	50
(a násznagy elismeréssel szól a felkínált borról)	51
(az ifjú pár a veszély múlásának okáról)	52
(az örömszülők a bort kínálva szólnak)	52
(András a tanítványok tanulságát összegzi)	54
(a násznép önfeledten mulat tovább)	55

Sziromlennyomatok Herald Howard Earl of Surrey zsoltárkönyvéből	57
Kezdetben egy volt	59
Mert neked kiáltom	60
Előlem rejtezel?	61
Bizony elrejt benned	62
Míg zöld legelőmre	63
Boldog az akinek	64
Bölcsességre tanít	65
Kimentettél engem	66

Magasztallak, ha kell	67
Hiányod kesergem	68
Békesség és nyugalom	69
Tenyeredbe vetted	70
Mert erőssé teszed	71
Forrásom fakasztva	72
Legvégül egyesült	73
 Mécsvirágok	 75
(Ahogy csak örvény... (1))	77
(Gyűrűt vet szemed... (2))	78
(Ragyogná tükrét... (3))	79
(Kigyúlni fény elég... (4))	80
(Hajnalom idéz... (5))	81
(Jön, s a derengés... (6))	82
(Ahol a kékkel... (7))	83
(Égcseppként hullajt... (8))	84
(Szürkülő gyolcsot... (9))	85
(Ki a lombok árnyán... (10))	86
(Amikor végső... (11))	87
(E dal a zálog... (12))	88
(Akár a levél... (13))	89
(Örvénybe hull... (14))	90
(...ölelhet a mélybe... (15))	91
 Az én Niolám	 93
Az én Niolám	95
Niola hajnala	96
Niola álma	97
Niola és a reggel	98
Niola fürdőzik	99
Niola fészülködik	100
Niola törülközik	101
Niola öltözik	102
Niola járása	103
Niola könnye	104
Niola ünnepe	105
Niola fáradt	106
Niola cicája	107
Niola bort kínál	108
Niola az enyém	109

Jelenéseink	111
(arcok)	113
(kezek)	114
(szemek)	115
(árnyak)	116
 In Baccho.....	117
A bor könyörgése	119
Bakta-hegyi ecloga	121
Arkhilokhosz dithürambosz-töredéke	123
Etruszk himnusz	124
Elégia a szekszárdi vörösborhoz	125
Kerengő katica	126
Napszak-énekek (pirkadó (1))	127
(delelő (2))	128
(nyugovó (3))	129
Szőlőhegyi mese	130
Esteli gondolat	132
Pohárfeledtető	133
 ...et Venere.....	135
Öltöztető szép szó	137
Éden-dal	138
Élveteg ecloga I.	139
Élveteg ecloga II.	140
Élveteg ecloga III.	142
Esti elégia	145
(záróének)	147